

ТАЊА КРАГУЈЕВИЋ

ПОНЕШТО ИПАК РЕЋИ КОСУ

РАСУТА СВЕТЛОСТ, ХАРФА

Зар сам већ постојала. У тој
вековитој ћелији времена.
Ризници. Златној монади.
Пред фрагментом лика
на топлом зиду. С профилом
тек наговештеним. У једном
делићу лица. Једном оку.

Где ипак. Не знајући за одломке.
Одмара се зрелост. Док трчим
између заборава. И будућности.

У псалтирској плавети седмопева
туге. Тог погледа. У коме нестаје
зида. И почиње Небо. Листа се.
И не завршава. Јер близу му је
време. У коме види и мене.
И гладно песме. Опрашта ми све.

Ниједна звезда није му сувишна.
А мени тако тешко је изговорати
једну. И појмити све. Јер гасе се.
И падају. Одувек. И мораш
Изнова крчити стазу.
Кроз историју нападалог.

Суровост повести
поверила ми је огледало.
А уметност ласерске харфе
учи ме да свирам
на испрекиданом снопу зрака.

Да признам. Да у малом сам
предворју. Великог атријума.
У повести васионе. Са ове
друге стране времена

Где на изласку из Геларије
рањених светала. Мирише
печени кестен. Чују се поклици
деце у трку. Гитара. Младог неког
и упорног вежбаоца Мелодије.

Улична уметност. Што и не питајући.
Узима ме за свог безименог јунака.
Тврдећи да и то сам. И ту сам ја.
Као и други. У мноштву сама.

Не бришући ни за трен налаз
мог полиграфа. Видовитост златног
ока. Што црта ме по налогу душе.

А не лажу душе. Ни у квадрату
крхке надградње рестауратера
слике душâ. Кроз коју проносим
фрагмент. Квадрат у квадрату.
Одломак Бића. У бићу.
По коме знам да јесам.
У покушају целине.
У пролазу свих одломака.

И оног са којим од рођења
будим се. Што јесте.
А у проласку је У повести
којој већ дато је име:
расута светлост.

*Пред фрагментима фреске из манастира Бањска (1316/1317–1321)
Српско уметничко наслеђе на Косову и Мейхоџи – Галерија САНУ,
новембар 2017.*

ПРЕД ПУТ

Хвала на свему што си ми
подарио. Даваоче крви.
Плавих вена духа. И других.
Небројених дарова живота.

Дивила сам им се. И чудила.
И изнова чудила.
Као на стаклу мраз кад црта.
Док плашим се дисања.
Да магију не растопи
нешто тако обично.
Попут моје близине.

Јер пуна мера датог
и ускраћеног довољна је
да испуни судбину једне
једине омчице. У ланцу врсте.

Већ избледелу. Лелујну.
И од мог напора да преотмем
слепом бату и модрој киши.
Пуноћу завета. Сјај неиспуњеног.
И дуг епохалном. У коме
сваки час сваки део мене
корача другим смером.

Оклевам. Где да је склоним.

Опасне су ладице звекета
свакодневних аксесоара.
Ништа мање и висинске полице.
На удару празничних и ратних
експлозија. Што односе памет.
Удове. Главу.

Мона Лиза и револвераш.*
И даље. На пропутовању.

Како би револвераш уосталом
и могао заноћити у Музеју.

* Оља Ивањицки, *Мона Лиза и човек са ишчињољем*, 1975.

Он вреба. На углу.
Пред несавладивом вечношћу
Лепог. Што пролази само кад
није ти на уму. У творби Лепог.

Подари ми. Дароватељу причица
о изгубљеном. Ни мање ни више
од већ досуђеног. Немир
истраживача. Незадужен
кредитима слепе мрље мировања.
Неокружен камерама.

Мирис путовања. Што изнова
рађа путовања. И станицу
у широко разглашеној
тами. Ту где сам пренела
тежину језика. Да сврати неко.
Изгубљен у шкрипи запрепашћених.
И још непомирних звезда.

Да скине калпак с чела.
Снег са капка. И с радосном
тугом откровења. Прочита.
Шта му је исписао близанац
брат. Камен у ципели.

СИЛАЗАК

И неко је рекао:
„Сестро нашег јаросног сећања,
о вредности је боље ћутати
ко је успео надвладати страх
храбар је заувек.”

Робертџо Болањо

Силазак са узвисине
непрегледног гробља.
Крај великог болничког
комплекса. Тежак је.

Као силазак града мртвих.
У град. Сад кад ратови су
невидљивији. Елеганџији. Без капи
крви. Кад бити жив исто је
што и бити завејан пешчаним
ветром недоумица. Јеси ли жив.

*Видеџи у дану или џодини симбол
дана човекових и њеџових џодина,
џреџворџији разарање џодина
у музику, жаџор и симбол.
Наша је шифра. Наш тајни знак.*

Па пођимо онда. Моја Ружо.
Ионако већ дуго прикована сам
о јарбол твог трна. Одакле видим више.

Твоја и моја једра исте су латице.
Ништа сем опасног. А ипак.
Неизбежног дисања. И Песничка
уметност. На граничним
пољима. А у средишту ствари.
Истинита. Што и сад веје
свој чисти сетнозлатни прах.

Јер и у земљи мртвих. Од нечега се
мора почети. Шта би друго могао
владар пустоши. Помишљаам.

У бесконачној самици победника.
Сем да у своје мигрене прими.
Ваздушном поштом. Мирисни
наш меморандум. Сећање стиха.
И земље. Предсказање очаја.

Љубавна заклињања твог
пупољка. Толико памћења.
И вечност. Вечност моје наде.

БЕЗ ЗБОГОМ

За песника Б. Ј.

Журим. Пре него што почне
зимско рачунање времена.
Пре него што удари онај
назавршени. Савршено
неодговорни олујни ветар.

Журим. Да скупим речи.
Да покушам. Док ми је време.
Да поравнам. Измирим. Смисао.
Са изгубљеним смислом.

Да сетим се значења.
Важних као укус лимунове
коре. Препознатљив свакад.
У коктелу. Под сваком
од љубавних поема.
Од некад. Од снова.

Од смисла дакле. Тако природно
и страсно неуплетеног
у измишљено. Свијеног у топли.
Стварни живот руже.
Баш толико. Да живети
могло би се и само
покрај ње. Само од ње.

Од сваког неизговоривог
стиха Руже. Што имао ме је.
Увек. Целим бићем. Свеједно
што боли. Што нисам увек
имала и ја њега. Занемела.
Од неопорављеног.
Задњег ивера под тестером.
У буци пилане. На углу.

Журим. Да стигнем.
До стазе здравља.
Пре него што ишчезне
испред дечијих стопала.

Испред рехабилитационог
центра. Испред стазе корака.

Јер смисао је увек нека
одбрана. Једног по једног.
И најмањег смисла. Премда
волим и помешане акорде.
Као неко већ заморен
од ишчекивања одговора.
До ушију заљубљен. У првог
суседа свакодневља.

Журим. Да достигнем то.
Пре него што кажем Збогом.

Што можда и нећу рећи.

Јер ко би ми уосталом
и веровао. Кад остаће мој
траг у мобилном спремишту
хиљаде виртуелних поздрава.
У безгласној икони сунчевог
осмеха. Месечинасте туге.

Једнако као и када дошапнем:
Ту сам. Долазим. И изговорим
то што лако се откине.
И полети. Изјутра. У поноћ.
У поверљиви микрофон.
Уграђен у самоћу екрана.

Јер ко би веровао да уистину
постојим. У невидљивом коверту.
За тили час избрисане адресе.
И да јесам. Ту. И тако. Доступна
сада. Једном. И никад више.

И чему Збогом. Кад нико неће
ни приметити да нисам ту.

Више волим ексклузиву.
Живот. Крик. Тај гриф
гитаре. Јаворово или

ружино дрво њеног врата.

Док нестајем у слици свих
слика. Мелодији.
Моје земље порекла.

Изговарајући уобичајено.
Нехајно. Довиђења.
Видећемо се. У поезији.

31. октобар 2017.

КОС

Размислићу шта је за остављање
и мртво лишће поспремићу.

Тако је то увек било.
То је закон. Добро знам.

Само ми је жао поломљених грана
А лањска гнезда бацити нећу.

Јан Скацел

То је тај час. На ободу ноћи.
Кад камион Градске чистоће.
Дубоког ждрела. Застане.
Захвати пуну ускладиштеност смећа.
Уз лупу. Чегрт метала и стакла.
И саспе га у гротло општег ништавила.

А момак у наранџастом стане
на задњу папучицу. И извијен
у акробатском луку. Како би га
у ретровизору добро видео возач.
Довикне – Готово. Крећи.

Нестане некако у тај час
и ритмични транс звука из оближњег
ноћног клуба. Цијук кочница
на мотору пара заустављеног
испред улаза број девет. За последњи
пољубац лакуноћ сеансе.
Уз пропратни ритам загрљаја
што не престаје из транзисторског
радија. И кикот и смех разилазеће
дружине. И сав депонијски метеж
смореног. Слуђеног дана.

То је тај час. Кад из полусна
зачујем коса. Јасан цвркулт.
Убод невидљивог кљуна.
Што пара ме. Из жбуна. И каже:
Чиста буди. Зато те будим.

И ето. Ничија нисам. У времену тајне
разбрајалице. Ноћног зрака.
Кад помишљам куд се запутих.
И где то доспех. Или. Да ли сам
залуд путовала. И завидим ли.
Иком. Или Неком. Можда. Ко је пре
стигао циљу. И где би тај циљ био.

Сем у тој тачки гласа. Што размиче
и таласа влати. И струне. У мени.
Тако да у исти час чујем
изгубљено. И недосежно.
Преступ и пад. У трци.
За коју ме није пријавио нико.
Сем божјих дана. У помешаним
скалама звука. Са трнком греха.
У мени. Што тиња. Као у сваком.
У жељи. Коју не изговорих.

Али онда. Да ли је. Да ли.
Изистински. То и била. Жудња.

Не можеш поклопити срце руком.
И спречити га да туче. За сваког
живутка. Вредног треперења.
А бити спасен те жеље да будеш
жена и дете. Дечарац старац.
У самој бити пламена и праха.
У који тону човечанства.

Није ли ванпојамно песми. Прећутати.
Јер иза прећутаног. Већ стиже врели
прекор учитељице живота. Та мрља
празнине. Стих без покрића.
Бланко меница. Греха безгрешности.

Без којег и ниси сасвим. До краја
искрен. У тамници тела.
Ни истинит. Чист. И свој.

Јер шта је та грешна мрва. Анонимне
људске суштине. Коштице. Којој си овој
душе што лута и што се пита.
Шта је. Спрам димног зноја

планете. Ратова звезда.
Од којих у лејама подједнако вену
коров и трава. И рајска јабука.

Готово ништа. Спрам влажног пољупца.
Што чека снагу пресељења.
Ка другом. Драгом. Непознатом
месту и бићу. У мени.

Јер сав свет. Од рођења.
сажет је у осу саплићућег смисла.
Толико да сачињена сам и ја
просто. Од себе. Од збуњујуће
моћи Другог у мени.

Кренеш ка њему. Чини се да
сасвим је у досегу поимања. Речи.
А иза тебе остане. Као у полусну.
Недорасло. Гладно. По једно Ја.

Ето мог приношења. Греха.
Стиха. Огледа с истином. И том
капљом искупљења. Поезијом.

Јер готово да уз плашт путника.
Што црн је. Тако црн. Од дрхтања.
И киша. Видиш већ саме рашивке
и голе кости. Недоумица. И страха.
Да без тријумфа и пораза И голог грла.
Готово и не остаје ништа.

А опет. Златна је. Од везених слова.
Свака та грешна кап. Прамајчинске
чистоте. Као што исто. Када га преокренеш.
Друго је. Различито. И усавршава
природу истог. И више није исто.

Па могу с тим благом Поезије.
И не питајући се одбацих ли
прерано. Непромишљено.
Сав терет додира. Звука.
Не довикнув са моје стране ноћи.
Олако возачу: Готово је – носи.

Оставити нешто. Дубокој тишини.
А понешто ипак рећи косу.